

MÜZİKTE POPÜLERLİK VE GELENEKSELLİK KAVRAMLARININ, MÜZİK TARZININ İCRA BİÇİMİ İLE OLAN İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME: YÜRÜYORUM DİKENLERİN ÜSTÜNDE ÖRNEĞİ

Furkan KELEŞ¹

Doç. Dr. Sertan Demir²

ÖZET

Gelenek bir toplumda geçmişten günümüze kuşaktan kuşağa aktarılan değerler iken geleneksellik bu değerlerin uygulanması ve yaşatılmasıdır. Popüler kültür ise yaşanan dönem içinde beğenilen, ilgi gören ve çoğunluğun tercih ettiği zaman ve mekân içinde değişime uğrayabilen belli bir kökü olmayan değerleri kapsamaktadır. Teknolojinin de gelişmesiyle birlikte popüler kültürün etkisi daha hızlı bir şekilde yayılmakta ve farklı alanlara etki etmektedir. Günümüzde müzikte bu popüler kültür kavramından etkilenmektedir. Bu etki sonucunda geçmiş dönemlerden günümüze kadar geçen süre içerisinde farklı müzik icraları ve bununla birlikte farklı tarzlar meydana geldiği görülmektedir. Halk müziği genellikle geleneksel müzik kavramı içerisinde değerlendirilirken, günümüzde pop, arabesk müzik gibi farklı müzik icraları da popüler kültür etkisinde gelişen tarzlar olarak belirtilmektedir. Bu çalışmada, “Yürüyorum dikenlerin üstünde” adlı eserin, pop, arabesk ve halk müziği sanatçıları tarafından icrası sırasında ne gibi farklılıklarının ortaya çıktığının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmada yöntem olarak literatür tarama ve yarı yapılandırılmış kişisel görüşme yöntemi kullanılmıştır. Eserin transkripsiyonu için Aşık Hasan Kaplani ile olan görüşmeden faydalanılmıştır.

Anahtar kelimeler: Geleneksel, Popüler Kültür, Pop, Arabesk, Yürüyorum Dikenlerin Üstünde

AN ASSESSMENT ON THE EXAMINING THE CONCEPTIONS OF POPULARITY AND TRADITIONALITY IN MUSIC AND THE RELATIONSHIP BETWEEN MUSIC STYLE AND PERFORMANCE: THE CASE OF “I AM WALKING ON THORNS”

ABSTRACT

Although tradition is the values that are transferred from generation to generation from the past to the present in a society, tradition means keeping these values alive. Popular culture, on the other hand, covers the values that do not have a certain root, which are admired, attracted and can be changed among places and over time preferred by the majority. Today, music is influenced by this popular culture concept. The influence of popular culture spreads faster, affecting different areas with the development of technology. Music is also affected by this popular culture concept in our present day. As a result of this effect, it is seen that different musical performances and different styles have emerged from the past to our present time. Although folk music is generally considered within the concept of traditional music, different musical performances such as pop and arabesque music are also considered styles developed under the influence of popular culture. The purpose of the present study was to determine the differences that emerged during the performance of the piece “I am walking on the thorns” by pop, arabesque and folk music artists. Literature review and semi-structured personal interview method were used in the study. The interview with Aşık Hasan Kaplani was made use of for the transcription of the work.

Keywords: Traditional, Popular Culture, Pop, Arabesque, I am Walking On Thorns

¹ Sakarya Üniversitesi, Müzik Bölümü, furkan.keles3@ogr.sakarya.edu.tr, Orcid:0000-0002-4144-9651

² Sakarya Üniversitesi Devlet Konservatuvarı, Ses Eğitimi Bölümü, sdemir@sakarya.edu.tr

GİRİŞ

Gelenek kavramı Türk Dil Kurumu'nun Türkçe Sözlük'ünde "Kuşaktan kuşağa geçerek gelen, topluluğun üyeleri arasında ortak ve özel bir ruh ve dolayısıyla sağlam bir bağ kuran alışkı (Türk Dil Kurumu, 1976)." olarak ifade edilmektedir. Bir toplumun ortak değerlerinin aktarılması ve uygulanmasının geleneğin parçası olduğu görülmektedir. Hobsbawn, bazı eski gibi görünen geleneklerin aslında yakın zamanlarda ortaya çıktığını bazılarının da icat edildiğini belirtmektedir. İcat edilmiş olan geleneklerle birlikte bütün geleneklerin amacı ve özelliğinin değişmezlik olduğunu ifade etmektedir (Hobsbawn, 2006). Burada bahsedilen değişmezlik, toplumun kendi kültürel mirasını aktarabilmesi ve yaşatabilmesi açısından önem taşımaktadır. Gelenekselin de bu aktarımın bir sonucu olduğu ifade edilmektedir.

Geleneksellikten bahsederken popüler kültür kavramını da anlamak önemlidir. Cengiz, popüler kültür kavramını, endüstriyel üretimden geçen resim, müzik, film gibi nesnelerin tüketim toplumunda yayıldığı, moda olanın, güzel olanın ya da çoğunluk tarafından tercih edilenin seçildiği ve bunların sürekli yer ve biçim değiştirdiği bir kültür kavramı olarak ifade etmektedir (Cengiz, 2010). Bu tanımdan da anlaşılacağı üzere hayatımıza hızlı giren, hızlı bir şekilde yayılan ve sonrasında da kaybolan bir durum olarak nitelendirilebilir. Popüler kültürde bir köken aranmaması gerektiği belirtilmektedir. Popüler kültürün etkisinin en çok görüldüğü alanlardan biri de müziktir. Müzik hayatımızın her döneminde mutlaka karşımıza çıkmaktadır. Teknolojinin etkisi ile birlikte istediğimiz zaman ulaşabileceğimiz bir araç haline getirilmiştir.

Evrensel anlamda bakıldığında geleneksel müzik kültürünün ortak özellikleri olduğu söylenmektedir. Bunlardan birinci eski bir geçmişten geliyor olması, ikincisi klasik kavramına uygun özellikler barındırması, üçüncüsü toplumun daha küçük bölümleri tarafından takip ve devam ettirilmesi, dördüncüsü çağın popüler müzik kültürünün dışında daha çok sanatsal bir nitelik taşıyarak üretilmesi ve beşincisi de mevcut dönemdeki müzik akımlarının ve popüler kültürün altında kaybolma tehlikesine karşın korumaya ihtiyaç duyması olarak anlatılmaktadır (Ege, 2019).

Türk toplum yapısının modernleşme süreci ile kültürel yapısında bazı yozlaşmalar orta çıktığını savunan bazı görüşler olmakla birlikte bu değişimin olumlu olduğunu belirten görüşlerde bulunduğu anlatılmaktadır. Bu modernleşme sürecinin sonucu olarak da popüler kültürün geliştiği belirtilmektedir. Arabesk müziğin de bunun sonucunda oluşan bir popüler kültür ögesi olduğu belirtilmektedir (Taydaş & Sert, 2021)

Popüler kültürün etkisi ile günümüzde en yaygın görülen müzik türlerinden birisi de pop müziktir. Pop müzikten bahsetmeden önce pop kelimesinin kökenine bakacak olursak, popüler kelimesi, Latince populus "halk, kamu, cumhur" sözcüğünden türetilmiştir. Pop kelimesi köken olarak popüler kelimesinden türediği belirtilmektedir. (etimolojiturkce.com, 2022). Bu ifadeler ile temelde popülasyon kavramına dayandığı çıkarılmaktadır. 1970'li yıllarda pop müziğin Türkiye'de yayılmaya başlamasında özellikle yabancı ünlü sanatçıların, şarkılarını Türkçe söylenmeye başlaması olduğu ifade edilmektedir. Bununla birlikte birçok pop şarkının da Türk sanatçıları tarafından Türkçe aranjmanı yapılarak seslendirildiği belirtilmektedir (Angı, 2013). Sonrasında da Türkiye'de sıklıkla dinlenen ve kullanılan müzik türlerinden biri haline geldiği ifade edilmektedir.

Zaman zaman, popülerlik kazanması ile birlikte, geleneksel kimliklerinin yanında popüler bir halde de devam ettiği görülen halk müzikleri ülkemizde de bu özelliği göstermiştir. Ancak bununla birlikte geleneksel yanı yadsınamayacak bir biçimde ağırlık taşıyan halk müziği bir toplumun yapısını,

düşüncesini anlamak için de önemlidir. Türk müzik kültürünün içinde halk müziğinin yeri büyüktür. Türk halk müziğinin, yöresel farklılıklarla birlikte, icra edildiği yörenin değişik özelliklerini de içinde barındırdığı belirtilmektedir. Türk toplumun geleneksel değerlerine bağlı olduğu ve halk müziğinde anlatılan konuların temelinde Türk toplumun yer aldığı gösterilmektedir (Kurtuldu, 2007).

Toplumumuzda kültürümüzü yansıtan ve yaşatan önemli unsurlardan biri olan türküler halk müziğinin önemli bir parçası olarak gösterilmektedir. Halk müziği türünde eser veren kişilerin her zaman bunu yazılı olarak ifade etmediği ya da notaya almadığı görülmektedir. Bu eserlerin geçmişten günümüze, nesilden nesle aktararak ulaştığı, yazarlarının çoğunlukla bilinmediği ifade edilmektedir. İşledikleri konular bakımından da çeşitlilik göstermektedir. Aşk, seveda, hasret, ölüm gibi konuların yanında zaman zaman toplumun sorunlarını dile getiren bir ses olarak yükseldiği görülmektedir. Bazen de tarihi olaylar, savaşlar, kahramanlıklar dile getirilmektedir. Oğuz, türküyü çıkırılan bir şiir olarak belirtmekte ve türkünün oluşabilmesi için ezgi, ritim ve makamın birleşip söyleyen tarafından bir ses kazandırılması gerektiğini söylemektedir. Aynı zamanda türkünün içinde bulunduğu toplumun yapısı ile uyumlu olması gerektiğini belirtmektedir. (Oğuz, 2010)

Teknolojinin ilerlemesiyle birlikte farklı müzik türlerinin birbiri ile etkileşim içine girmeye başladığı görülmektedir. Bu etkileşimin aynı zamanda değişimi de beraberinde getirdiği ifade edilmektedir. Geleneksel halk müziğimizin de bu durum ile birlikte hem farklı kültürler tarafından tanındığı hem de farklı müzik türleri ile etkileşim yaşadığı görülmektedir. Türkü olarak ortaya çıkan bir eserin sonrasında farklı müzikleri icra eden sanatçılar tarafından seslendirildiği belirtilmektedir.

Bu çalışmada Âşık Hasan Kaplani'ye ait olan Yürüyorum Dikenlerin Üstünde adlı eserin, popüler müzik (protest-özgün, arabesk) icracıları tarafından icrası sırasında geçirdiği değişimlerin incelenmesi ve bu yolla bir sonuca ulaşılması amaçlanmaktadır.

YÖNTEM

Bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden literatür tarama yöntemi ve yarı yapılandırılmış kişisel görüşme yöntemi kullanılmaktadır. “Yürüyorum Dikenlerin Üstüne” isimli eserin transkripsiyonu ve incelenmesi için Âşık Hasan Kaplani ile yapılan görüşmeden faydalanılmıştır. Geleneksellik, halk müziği, protest-özgün müzik, arabesk müzik konuları ise literatür tarama yöntemi ile incelenmiştir.

Araştırmanın Amacı

Bu çalışmada, “Yürüyorum dikenlerin üstünde” adlı eserin, protest-özgün, arabesk ve halk müziği icracıları tarafından yapılan icraları sırasında ne gibi farklılıklarının ortaya çıktığının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Buradan yola çıkarak, geleneksellik ve popülerlik arasındaki ilişki hakkında müzikal bir değerlendirme yapılmak istenmektedir.

Araştırmanın Önemi

Bu çalışma, farklı müzik türlerinin “Yürüyorum Dikenlerin Üstüne” türküsü üzerinden icra bakımından karşılaştırılarak incelenmesi ile ortaya çıkan sonuçların literatüre katkı sağlaması açısından önem taşımaktadır.

Problem Cümlesi

“Yürüyorum Dikenlerin Üstüne” isimli eser protest-özgün, arabesk ve halk müziği icra eden sanatçılar tarafından icra edilirken geçirdiği değişimler nelerdir?

Araştırmanın Alt Problemleri

Bu çalışmanın alt problemleri aşağıda şu şekilde ifade edilmektedir.

- 1) “Yürüyorum Dikenlerin Üstüne” adlı eseri, Âşık Hasan Kaplani'nin icrası nasıldır?

- 2) “Yürüyorum Dikenlerin Üstüne” adlı eseri, Selda Bağcan’ın icrası nasıldır?
- 3) “Yürüyorum Dikenlerin Üstüne” adlı eseri, İbrahim Tatlıses’in icrası nasıldır?

BULGULAR

Yürüyorum Dikenlerin Üstünde adlı eser, Yozgatlı Âşık Hasan Kaplani tarafından yazılmıştır. Söz ve müziği Hasan Kaplani’ye ait olan eser, farklı icracılar tarafından farklı biçimlerde ve farklı zamanlarda icra edilmiştir. Eser, yörede bilinen ve yöre halkı tarafından da kabul görmüş olmakla birlikte, yörenin dışında da dinleyici sayısı oldukça fazladır.

Eser, 12 Eylül döneminde yazılmış bir eserdir. Bu özelliğinin yanında eserde; türkülerde sıklıkla kullanılan 11’li hece ölçüsü ile vücuda getirilmiş olması, Hüseyini makamı benzeri bir makamsal yapının kullanılması ve 4/4’lük usûl yapısı ile melodik ve edebi olarak akılda kalıcı bir yapıdadır. Konu itibariyle eserin siyasi öğeler ve cümleler içermemesi sebebiyle, sağ ve sol siyasi görüşten birçok sanatçı bu eseri dinleyenleri ile gönül rahatlığıyla buluşturmuştur.

Eserin farklı icracılar tarafından seslendirilmesi, eserin halktaki karşılığını göstermesi bakımından önemli bir veridir. Bununa birlikte eserin, farklı türler icra eden sanatçılar tarafından icra edilmesi de yine aynı sonuca ulaşmamızı sağlar. İracılar arasında eserin sahibi olduğu için Âşık Hasan Kaplani, protest-özgün müzik icraları sebebiyle Selda Bağcan ve arabesk icrası sebebiyle de İbrahim Tatlıses icraları değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

Eserin söz ve müzik yazarı olması sebebiyle Âşık Hasan Kaplani’nin hayatına da kısaca yer verilmesi, sanatçının ve eserlerini üretme ortamının bilinirliği açısından faydalı olacaktır.

1) Âşık Hasan Kaplani kimdir?

Hasan Kaplani, Yozgat’ın Sorgun ilçesinin Tulum köyünde dünyaya gelmiştir. Doğum tarihi 10 Nisan 1960 yılıdır. Bahsedilen tarih Hasan Kaplani’nin nüfus cüzdanında görülen tarihtir. Kendisi ile yapılan görüşmede Hasan Kaplani 2 Nisan 1958 doğumlu olduğunu belirtmiştir.

Alevi ve Bektaşî bir ailede yetişmiştir. Doğduğu ilk andan itibaren bağlama sesi duymuş müziğin içinde büyümüştür. Çevresindeki âşıkların ve dedelerin dizlerinin dibinde yetişmiş onlarla beraber Alevi kültürünün gelenek ve göreneğini öğrenmiştir. Çocuk yaşlarından itibaren aslında âşıklığın içinde yetişmiş de diyebiliriz. İlk bağlamasını aynı zamanda cem zakiri de olan amcası yapmış ve ona bağlamanın bölümlerini göstermiş. Çocukluğundan itibaren bağlama çalınan bir evde büyümesi, başkaları çalarken dinlemesi, müziğe, bağlamaya ve âşıklığa olan merakını ilgisini artırmıştır. 1968 yılında geldiğinde ilkokul dördüncü sınıfta da ilk kez bağlamayı eline aldığını ve bir daha bırakmadığını ifade etmiştir.

Çocukluğundan mezuniyetine kadar farklı farklı okullarda okumuş. Farklı sebeplerle okul değiştirmek zorunda kalmış, 1975 yılında Gülveren Lisesi’nde okuduğu dönemde arkadaşları ile birlikte Bozoklar adlı grubu kurmuştur. Kendisi grupta elektro bağlama çaldığını ifade etmektedir. Grubuyla birlikte zaman zaman düğünlerde de çaldıklarını söylemiştir.

1977 yılında aynı zamanda da Ankara Siteler’de Savsak Anonim şirketinde çelik eşyada işçi olarak işe başlamış, aynı dönemde 1977 yılında ilk konserini vermiş, yanında Abuzer Karakoç ve Şah Turna’nın olduğunu belirtmiştir. Abuzer Karakoç ile tanışmasını, sanatçı kimliğindeki dönüm noktası olarak belirtmektedir.

1980 yılında Altın Işık Plak Şirketi’nden ilk kasetini çıkarmıştır. Kasetin adı “Hele Bakın Şu Çobana”dır. Kendisinin en önemli eserlerinden biri olduğunu söylediği “Yürüyorum Dikenlerin Üstünde” adlı eseri, 1981 yılında yazmıştır. Eserin, 12 Eylül dönemini anlatan bir beste olduğunu

söylemiştir. Türkü 4 kıtadan oluşmaktadır. Bu eseri ilk olarak 1982 yılında İsmail İpek okumuştur. Ardından 1987 yılında da Selda Bağcan okuması ile daha geniş kitlelerce duyulmuş ve benimsenmiştir. Günümüzde de hala birçok isim tarafından seslendirilmektedir.

Kaplani, 1982 yılında askere gitmiş, acemi eğitimini Denizli’de, usta birliğini de İstanbul Fatih Askerlik Şubesi’nde tamamlamıştır. Askerdeyken de müziği bırakmamış ve oradayken “Yaralar Beni”adlı plağı doldurmuştur.

1998 yılında Bolu İl Kültür Müdürü olarak atanmış ve halen Bolu’da ikamet etmektedir.

Hasan Kaplani üç kız babasıdır. Çocuklarının adları Hüsniye, Tekmile ve Ebru’dur. Kızlarından 3 tane torunu dünyaya gelmiştir. Torunlarının adları Ada Su, Ata Bulut, Ayaz Bektaş’tır.

Müzik piyasasında kendisine ait 60’ın üstünde eser olduğunu belirtmiştir. En az 10 albüm olduğunu fakat albümlerde olmayan türküler de olduğunu belirtmiştir. Bestesi kendisine ait olan ama başkalarının seslendirdiği eserlerinin de bulunduğunu ifade etmiştir.

Ülkenin en doğusundan en batısına kadar birçok yerde konserler verdiğini söylemektedir. İlk zamanlarından bu zamana neredeyse 44 yıldır konserlerde olduğunu söylemiştir.

Sanat hayatına katkıları sadece albümlerle konserlerle sınırlı kalmamış aynı zamanda kitap çalışmalarına da katılmıştır. “Yürüyorum Dikenlerin Üstünde” adlı kitabın ilk baskısı 1994 yılında Prospero Yayınları ile yapılmıştır. Kendi kitabı olan “Bahar Gözlü Yâre Şiirler” isimli kitabın da 2. baskısının çıkacağını belirtmiştir.

Kaplani gençlik döneminde elektro bağlama, sonrasında tambura bağlama kullanmış olsa da günümüzde kısa sap bağlama olarak da adlandırılan bağlama düzeni kullanmaktadır. Bağlaması standart 39 tekne bir bağlamadır. Bağlama düzeni daha çok deyişlerde, semahlarda kullanılan bir düzendir. Kaplani’nin kullandığı bağlamasının tel ve perde sistemi standart olarak adlandırılan sistemdir. Günümüzde eserlerini icra ederken karar sesi tonu için do diyez sesini tercih etmektedir.

2) Yürüyorum Dikenlerin Üstünde adlı eserin transkripsiyonu ve incelenmesi

“Yürüyorum Dikenlerin Üstünde” eserinin protest-özgün müzik, arabesk müzik ve halk müziği icralarındaki farklılıkların karşılaştırılması için, Âşık Hasan Kaplani, İbrahim Tatlıses ve Selda Bağcan’ın icraları incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda elde edilen farklılıklar aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

	Âşık Hasan Kaplani	İbrahim Tatlıses	Selda Bağcan
Usûl-Ölçü	4/4	4/4	4/4
Metronom	75	65	70
Karar Sesi	Do#	Do	Do
Makamsal Yapı	Hüseyni benzeri	Hüseyni benzeri	Hüseyni benzeri
Çalgılar	Bağlama	Keman, viyola, viyolonsel, ritim, bağlama	Bağlama, gitar

Tespit edilen farklılıklardan birisi, Hasan Kaplani'nin eseri geleneksel bir icra ile tek sesli olarak icra etmesi, Selda Bağcan'ın icrasında gitar kullanımını sebebiyle akor seslerinin de eser düzenlemesine dahil edilmesi, İbrahim Tatlıses'in icrasında ise keman ve elektro bağlama partileri olacak şekilde düzenlenmiş bir intro kısmı olmasıdır.

Eserin sözlerinin kullanımına bakıldığında İbrahim Tatlıses'in Hasan Kaplani'nin söylediği sözlerin aslına bağlı kaldığı görülürken, Selda Bağcan'ın bazı kısımlarını farklı söylediği görülmektedir.

“Güneş erken doğup şafak sökmüyor” dizesindeki “şafak sökmüyor” ifadesi yerine “şafkı atmıyor” ifadesini kullandığı görülmektedir. “Ay karardı bize ışık tutmuyor” dizesindeki “bize” kelimesi yerine “güneş” kelimesini kullandığı görülmektedir. Aynı zamanda Hasan Kaplani'nin türküyü seslendirirken son dörtlükte;

“Yavaş, yavaş ilerlerken Kaplani
Benim ile yola çıkanlar hani
Ah geri dönsen taş tutarlar beni
Yürüyorum dikenlerin üstünde” sözlerini söylediği görülürken Selda Bağcan'ın ise;

“Sonlanmadı menzil ile durağım
Belki çok yakınım belki ırağım
Yaralandı parça parça ayağım
Yürüyorum dikenlerin üstünde” sözlerini söylediği görülmektedir.

Hasan Kaplani ile gerçekleştirilen kişisel görüşmede, eseri seslendirirken bu dörtlüğü kullanmadığı görülmektedir.

İbrahim Tatlıses'in icra ettiği müziğin yapısı gereği diğerlerine göre daha farklı bir okuma yaptığı görülmektedir. Arabesk müzikte sıklıkla kullanılan ölçü taşırma, eserde olmayan farklı melodik yapılarla nüans oluşturma, vibrasyon, glissando gibi örneklere bu icrada da sıklıkla karşılaşılmaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Müzikte popüler geleneksel kavramlarının müzik tarzının icra biçimi ile ilişkisi “Yürüyorum Dikenlerin Üstünde” adlı eser üzerinden incelenmiştir. Eserin protest-özgün, arabesk ve halk müziği icracıları tarafından icrası ile transkripsiyonu yapılmıştır. Sonrasında her bir icra esnasında kullanılan makam, ritim yapısı, metronom, karar sesi, sözler, kullanılan çalgılar ve partiyon açısından özellikleri incelenmiştir. Bu inceleme sonucunda makam ve ritim özellikleri bakımından icraların aynı olduğu gözlenmiştir. Farklılıklar ise şu şekilde sıralanabilir;

- **Kullanılan çalgı incelemesi:** Halk müziği inceleme başlığında bağlama iken, protest-özgün müzik inceleme başlığında bağlama ile gitar sazı, arabesk müzik başlığında ise bağlamaya keman, viyola, viyolonsel ve ritmin eşlik ettiği tespit edilmiştir.
- **İcra biçimi incelemesi:** Halk müziği icrasında geleneksel ve Türk halk müziği icra geleneğine uyan nüansların yanında, Selda Bağcan icrasında da bu geleneksel yapıya uygun bir icradan bahsedilebilmektedir. Sanatçının icrası ve ses özelliklerinden kaynaklı bir yorum ve farklılığın olduğu söylenebilir. İbrahim Tatlıses icrasında ise geleneksel müzik yapısından oldukça uzaklaşmış daha popülerite kaygısı güdülen bir yorum ile karşılaşılmaktadır. İcracının yaptığı glissando ve vibratolar ile müzik cümlelerinin, sonraki müzik cümlelerine ve ölçülere sarkıtılması eseri geleneksel icra bağlamından uzaklaştırmaktadır. İbrahim Tatlıses icrasında özel bir intro ile başlanmış olması da yine geleneksel Türk halk müziği müzikal, icra biçiminde karşılaşılmayan bir icra biçimidir.

- **Metronom incelemesi:** Hasan Kaplani icrasında 75 bpm olan metronom Selda Bağcan icrasında 70 bpm, İbrahim Tatlıses icrasında ise 65 bpm olarak tespit edilmiştir. Bu farklılıklar, eser icrasında büyük değişiklikler oluşturmamaktadır.
- **Karar sesi incelemesi:** Karar sesi incelemesi icracının ses karakteri ile ilgili bir konu olmakla birlikte, eser üzerindeki değişimin incelenmesi adına burada değerlendirilmesinin uygun olduğu değerlendirilmektedir. Eserin Hasan Kaplani icrasında “Do#”, İbrahim Tatlıses ve Selda Bağcan icrasında “Do” karar sesini kullandıkları tespit edilmiştir.

Bu bađlamda řu öneriler verilebilir:

- Geleneksel ve geleneksel olmayan müzikler ile ilgili karşılaştırmalar farklı eserlerin incelenmesi ile de yapılarak bu çalışmanın kapsamı genişletilebilir.
- Farklı geleneksel müzik türleri ile yapılan çalışmaların artırılması ile geleneksel müziğin gelecek nesillere aktarılması ve değerinin korunması açısından önem arz etmektedir.

KAYNAKÇA

- Angı, Ç. (2013). Müzik Kavramı Ve Türkiye'de Dinlenen Bazı Müzik Türleri. *İdil Dergisi*, 59-81.
- Cengiz, E. (2010). Popüler Kültür Ve Sanat. *CIU Folklor/Edebiyat cilt:16 sayı:64*, 7-14.
- Ege, G. (2019). Kültürel Miras Olarak Geleneksel Müzik Kültürlerinin Anlaşılması ve Korunması "Geleneksel Türk Sanat Müziği" ve "Geleneksel Kore Müziği". *Eurasian Journal Of Music And Dance* , 230-238.
- etimolojiturkce.com.* (2022, temmuz 9). *etimolojiturkce.com:*
<https://www.etimolojiturkce.com/kelime/pop> adresinden alındı
- Hobsbawn, E. (2006). Giriş: Gelenekleri İcat Etmek. E. Hobsbawn, & T. Ranger içinde, *Geleneğin İcadı* (s. 1-18). İstanbul: Agora Kitaplığı.
- Kurtuldu, M. (2007). Türk Toplum Yapısı ve Geleneksel Müzik Türleri. *Müzik Kültürü ve Eğitimi* (s. 503-518). Ankara: 38.ICANAS.
- Taydaş, O., & Sert, H. (2021). Bir Popüler Kültür Ögesi Olarak Arabesk Müziğin Çevreden Merkeze Yolculuğu . *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 210-222.
- Türk Dil Kurumu. (1976). *Türkçe Sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu.

EKLER

Ek 1- Âşık Hasan Kaplani tarafından yapılan icramın transkripsiyonu

YÜRÜYORUM DİKENLERİN ÜSTÜNDE

Söz-Müzik: Hasan KAPLANI
Notaya Alan: Furkan KELEŞ
Derleyen: Sertan DEMİR- Furkan KELEŞ

Derleme Tarihi: 07.04.2021
Derleme Yeri: Bolu

Süre: ♩ =75 bpm

ka ran lık bir ge ce yol gö
gü neş er ken do ğup şa fak
ya vaş ya vaş i ler ler ken

rün mü _____ yor _____ SAZ _____ yü rü yo rum di ken le rin _
sök mü _____ yor _____ SAZ _____ gök te ki du ma nı si lip _
kâp la _____ ni _____ SAZ _____ be nim ile yo la çı kan lar _

üs tün _____ de _____ SAZ _____ ka ra ça lı ba na a man
at mı _____ yor _____ SAZ _____ ay ka rar dı yıl dız ı şık
ha _____ ni _____ SAZ _____ ge ri dön sem ta şa tu tar

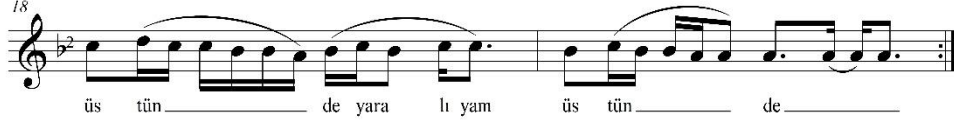
ver mi _____ yor _____ SAZ _____ yü rü yo rum di ken le rin
tut mu _____ yor _____ SAZ _____
dost be _____ ni _____ SAZ _____

üs tün _____ de _____ yara lı yam üs tün _____ de _____ yara lı yam

2

YÜRÜYORUM DİKENLERİN ÜSTÜNDE

1

Karanlık bir gece yol görünmüyor
Yürüyorum dikenlerin üstünde
Kara çalı bana aman vermiyor
Yürüyorum dikenlerin üstünde

2

Güneş erken doğup şafak sökmüyor
Gökteki dumanı silip atmıyor
Ay karardı yıldız ışık tutmuyor
Yürüyorum dikenlerin üstünde

3

Yavaş yavaş ilerlerken kaplani
Benim ile yola çıkanlar hani
Geri dönsem taşa tutar dost beni
Yürüyorum dikenlerin üstünde

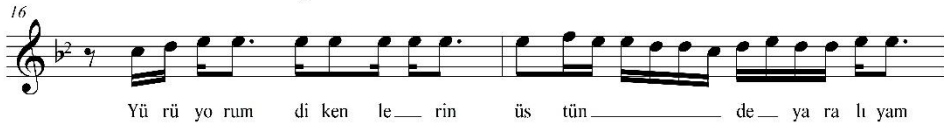
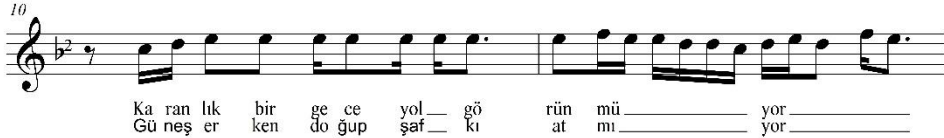
Ek 2- Selda Bağcan tarafından yapılan icranın transkripsiyonu

YÜRÜYORUM DİKENLERİN ÜSTÜNDE

Söz-Müzik: Hasan KAPLANI
Notaya Alan: Furkan KELEŞ
Seslendiren: Selda BAĞCAN

Derleme Tarihi:01.09.2022
Derleme Yeri: Sanal Ortam

Süre: ♩ = 70 bpm

2

YÜRÜYORUM DİKENLERİN ÜSTÜNDE

18

üs tün de ya ra lı yam üs tün de ya ra lı yam

20

üs tün de Yü rü yo rum di ken le rin

22

üs tün de ya ra lı yam üs tün de ya ra lı yam üs tün de

1

Karanlık bir gece yol görünmüyor
Yürüyorum dikenlerin üstünde
Kara çalı bana aman vermiyor
Yürüyorum dikenlerin üstünde yaralıyam

2

Güneş erken doğup şafkı atmıyor
Gökteki bulutu söküp atmıyor
Ay karardı güneş ışık tutmuyor
Yürüyorum dikenlerin üstünde yaralıyam

3

Sonlanmadı menzil ile durağım
Belki çok yakınum belki ırağım
Yaralandı parça parça ayağım
Yürüyorum dikenlerin üstünde yaralıyam

Ek 3- İbrahim Tatlıses tarafından yapılan icrannın transkripsiyonu

İbrahim Tatlıses - Yürüyorum Dikenlerin Üstüne

Söz-Müzik: Hasan KAPLANI
Notaya Alan: Furkan KELEŞ
Seslendiren: İbrahim TATLİSES

Derleme Tarihi: 01.09.2022
Derleme Yeri: Sanal Ortam

♩ = 65

İNTRO

Bağlama-Şan

Yaylılar

SAZ

6

10

14

16

20

ŞAN

24

KA RAN LİK BİR GE CE YOL GÖ RÜN MÜ
YA VAŞ YA VAŞ İ LER LER KEN KAP LA

27

YOR
Nİ

30

YÜ RÜ YO RUM Dİ KEN LE RİN ÜS TÜN
BE NİM İ LE YO LA ÇI KAN LAR HA

33

DE
NI

36

KA RA ÇA LI BA NA A MAN VER MI
GE Rİ DÖN SEM DA ŞA TU TAR LAR BE

39

YOR
NI

42

YÜ RÜ YO RUM Dİ KEN LE RİN ÜS TÜN

45

DE YA RA LI YAM ÜS TÜN DE YA RA LI YAM

48

ÜS TÜN DE YA RA LI YAM ÜS TÜN DE

52

YÜ RÜ YO RUM Dİ KEN LE RİN ÜS TÜN

55

DE YA RA LI YAM ÜS TÜN DE YA RA LI YAM ÜS TÜN

1.

59

DE

2. SON

61

DE

KARANLIK BİR GECE YOL GÖRÜNÜYOR
YÜRÜYORUM DİKENLERİN ÜSTÜNDE
KARA ÇALI BANA AMAN VERMİYOR
YÜRÜYORUM DİKENLERİN ÜSTÜNDE YARALIYAM

YAVAŞ YAVAŞ İLERLERKEN KAPLANI
BENİM İLE YOLA ÇIKANLAR HANI
GERİ DÖNSEM DAŞA TUTARLAR BENİ
YÜRÜYORUM DİKENLERİN ÜSTÜNDE YARALIYAM